

J
e
s
s
e
n
í
c
v
e
k

Ročník
35

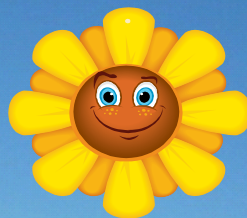

Hello!

Číslo 19 / 2009-2010

STUDIJNÍ VZDĚLÁVACÍ POBYT V ANGLII

Na konci května (23. – 28. 5. 2010) se 16 žáků naší školy společně s paní učitelkou Hružovou zúčastnilo studijního pobytu v Anglii.

Patříčně natěšení jsme v neděli 23. 5. odpoledne nastoupili do autobusu a vydali se vstříc poznávání cizích krajů. Cestovali s námi ještě žáci ZŠ z Brna a ze Vsetína se svými učiteli. Naše cesta směřovala přes Německo, Belgie a Francii k Eurotunelu pod kanálem **La Manche**, spojujícímu Evropu s Velkou Británií. Do **Calais** jsme přijeli v časných ranních hodinách (kolem 5. hodiny). Cesta tunelem nám trvala pouhých 25 minut, a proto jsme mohli začít s poznáváním krás a historických památek Anglie velmi brzy.

První den pobytu byl věnován poznávání hlavního města **Londýna**. Nejprve jsme zhlédli 135 metrů vysoké vyhlídkové kolo **London Eye** a poté jsme se pěšky vydali k budovám **anglického parlamentu** (the Houses of Parliament s hodinovou věží Big Ben) a **Westminsterského opatství** (Westminster Abbey).

Budovy dnešního parlamentu sloužily od 12. století až do vlády Jindřicha VIII. jako rezidence anglických králů. Od r. 1512 jsou sídlem anglického parlamentu. Komplex je rozdělen na dvě části – Sněmovnu lordů (House of Lords – lordové mají dědické právo na členství) a Dolní sněmovnu (House of Commons). Nachází se zde mimo jiné i **Královská galerie**, kde jsou portréty všech anglických králů, a **Clock Tower (Big Ben)** – hodinová věž vysoká 106 metrů s největším zvonem (okolo 14 tun). Na věž vede 393 schodů a v době

zasedání parlamentu je Big Ben v noci osvětlen.

Westminsterské opatství bylo založeno ve 13. století jako původní benediktinský klášter, který byl r. 1245 přestavěn v gotickém slohu. Tato památka má výjimečné postavení v historii Anglie. Je místem, kde byli korunováni téměř všichni angličtí panovníci, počínaje Eduardem Vyznavačem, a rovněž místem, kde je řada panovníků pohřbena (např. Alžběta I.). Na korunovační trůn zde naposledy usedla královna Alžběta II. v r. 1953 a korunovační obřad byl tehdy poprvé přenášán televizí.

Poté jsme viděli výměnu stráží u proslulého **Buckinghamského paláce** (Buckingham Palace), který byl postaven v r. 1703 a v současné době je sídlem královny Alžběty II. Pokud je královna přítomna, je vyvěšena královská vlajka a v noci je palác osvětlen. Před palácem stojí královská garda a každý den v průběhu jara a léta přibližně v 11:30 probíhá výměna stráží. Nejznámějšími místnostmi jsou Ball Room (Taneční sál), sloužící k udělování poct a jako místo pro pořádání banketů, dále Bow Room a Throne Room (Trůnní sál) s královským trůnem.

Od Buckinghamského paláce jsme zamířili do největšího londýnského parku – **Hyde Park**, kde jsme si v parném počasí odpočinuli a osvěžili se (zmrzlina). Pak už naše kroky směřovaly na jedno z nejnavštěvovanějších míst Londýna – na **Trafalgarské náměstí** (Trafalgar Square).

Toto náměstí bylo navrženo Johnem Nashem a vybudováno ve 30. letech 19. století. Uprostřed se nachází padesátimetrový sloup připomínající památku admirála Nelsona, nejslavnějšího britského námořního admirála, který zvítězil v bitvě u Trafalgaru v r. 1805 nad Napoleonem. Na náměstí jsou dvě velké fontány a jezdecká socha Jiřího IV.

V průběhu prvního dne jsme si ještě stihli prohlédnout **Piccadilly Circus**, čínskou čtvrť zvanou **Soho** a **Kensingtonský palác** (Kensington Palace). Ten sloužil jako hlavní královské sídlo od 90. let 17. století do r. 1760, kdy se Jiří III. přestěhoval do Buckinghamského paláce. V jedné polovině paláce se nacházejí přepychové královské komnaty, druhá je přístupná veřejnosti. Palác se může pochlubit řadou reprezentačních místností z 18. století s výzdobou stropů a stěn od architekta Williama Kenta.

Po krátkém odpočinku v místním parku jsme už zamířili do autobusu, který nás dovezl na tzv. meeting point. To bylo místo, kde si večer děti vyzvedly hostitelské rodiny a zase je sem ráno přivezly. Nebyli to pouze

„typičtí“ Angličané, ale také např. Indové, Mexičané apod., a tak o legraci nebyla nouze. Večer a noc trávili žáci v rodinách, jejichž členové neuměli česky, a tak se museli spoléhat pouze na své (ne)znalosti angličtiny. Děti při pobytu v rodinách měly příležitost prověřit své znalosti cizího jazyka, procvičit si ho a dovědět se ledacos nového o běžném životě v Anglii (jídlo, bydlení atd.). Je třeba podotknout, že tento nelehký úkol všichni zvládli velmi dobře a každé ráno si v autobuse vyprávěli zážitky z předchozího dne.

Hlavním bodem úterního programu byl výlet ke světoznámému **Stonehenge**. Tato nejslavnější megalitická památka v Evropě byla postavena na Salisburské pláni asi 13

kilometrů severně od Salisbury v jižní Anglii v několika fázích, přibližně od roku 3000 před naším letopočtem. Prstencové uspořádání kamenů souvisí se sluncem a měnicími se ročními obdobími. Podle všeobecně rozšířeného názoru je vybudovali druidové, proti čemuž ale svědčí fakt, že jejich kult vzkvétal v Británii až od roku 250 před naším letopočtem, tedy více než 1000 let po dokončení Stonehenge. Všechny nástroje použité při výstavbě byly vyrobeny ze dřeva, kamene a kostí.

Poté jsme si prohlédli město **Salisbury**. Bylo založeno v roce 1220, kdy obyvatelé opustili starou osadu Old Sarum na návrší, kde trpěli suchem a silnými větry, a našli vhodnější místo mezi zaplavovanými loukami na soutoku řek Avony, Nadder a Bourne. Smetanově zbarvený vápenec se pro výstavbu nové katedrály, která je údajně nejvyšší v zemi, vozil po řece Nadder z Chilmarku, 20 km západně od Salisbury. Celá stavba byla vybudována za pouhých 38 let. Katedrála je nádhernou ukázkou rané anglické gotiky, charakterizované vysokými lancetovými okny, a její jedinečnost spočívá v takřka dokonale jednotném architektonickém provedení. Ve sbírkách zdejší knihovny je dochován jeden exemplář Magny Charty.

Den pak byl zakončen prohlídkou města **Winchesteru**, které se pyšní nejdelší katedrálou na území Velké Británie (postavena r. 1079) a také pozůstatkem jednoho z prvních anglických hradů V. Dobyvatele = tzv. Hlavním sálem (Great Hall) s legendárním kulatým stolem krále Artuše. Stůl nechal král Artuš zhotovit v tomto tvaru proto, aby si žádný rytíř nemohl nárokovat přednostní právo. Údajně jej vyrobil mág Merlin, ale ve skutečnosti pochází ze 13. století.

Na středu se těšili hlavně chlapi, neboť byla naplánována návštěva největšího **leteckého muzea v Evropě** (Imperial War Museum), které se nachází v **Duxfordu**. Je proslulé svými sbírkami tanků, válečných vozidel a námořních exponátů. Odtud jsme pak jeli do univerzitního města **Cambridge**. Prohlédli jsme si jeho historické centrum a poté absolvovali projížďku na lodičkách po řece Cam.

Cambridge je významným městem již od dob Římanů, místní univerzita je jednou z nejstarších na světě. Tvoří ji 31 kolejí, z nichž nejstarší Peterhouse je z roku 1284 a nejmladší Robinson z roku 1979. Budovy kolejí bývají většinou rozmístěny kolem nádvoří a představují jedinečnou směsici architektury pokrývající období 600 let – od středověku přes Wrenova vrcholná díla až do současnosti.

Poslední den pobytu byl věnován opět poznávání krás Londýna. Dopoledne jsme strávili v **Toweru** (Tower of London), který je snad nejpůsobivější stavbou britské metropole. Jedná se o pevnost a zdi jsou tu až 3,6 metrů silné. Žila zde řada anglických králů, byla zde první observatoř, zbrojnice a především vězení. Tower byl též místem popravy dvou manželek Jindřicha VIII. – Anny Boleynové a Kateřiny Howardové. Posledním vězněm byl Hitlerův zástupce Rudolf Hess. Nejstarší částí komplexu je White Tower, která byla dokončena roku 1097 a se svými 60 metry je nejvyšší stavbou Londýna. V části zvané Waterloo Block je klenotnice, kde jsou umístěny korunovační klenoty (1661) – k nejcennějším patří královské žezlo s diamantem, koruna královny Viktorie a koruna královny matky. K pozůstatkům královského zvěřince patří 7 krkavců, o nichž se říká, že stráží Londýn. Celý Tower je pak strážěn čtyřiceti strážci v tradičních tudorovských uniformách, tzv. „Beefeaters.“

Poblíž Toweru byl v roce 1894 postaven **Tower Bridge**, který se záhy po svém dokončení stal symbolem města. Ve špičatých věžích propojených můstkem jsou ukryty mechanismy na otevírání mostu, aby pod ním mohly proplouvat i vysoké lodě. My jsme měli to štěstí, že se nám podařilo otevírání a zavírání mostu spatřit na vlastní oči.

Poté jsme si prohlédli **dok svaté Kateřiny** (St Katharine's Dock). Navrhl ho Thomas Telford a otevřen byl v roce 1828 na místě nemocnice svaté Kateřiny. Vykládalo se tu nejrozmanitější zboží – čaj, mramor i živé želvy (želví polévka byla viktoriánskou

pochoutkou). Koncem 19. a počátkem 20. století doky prosperovaly, ale pro lodě, které v polovině 20. století přivážely obrovské zásilky v masivních kontejnerech, byly už staré doky příliš malé, a proto byly dál po proudu řeky Temže vybudovány doky nové. Dok sv. Kateřiny byl uzavřen v roce 1968. Nyní je sv. Kateřina jednou z nejvíce prosperujících oblastí Londýna.

Naši poslední zastávkou v Londýně a v celé Anglii byla čtvrť **Greenwich**, kam nás dopravila vyhlídková loď. Nachází se v Greenwich Parku nedaleko Temže ve východním Londýně. Najdeme zde světoznámou **Královskou observatoř** (Royal Observatory), kudy prochází nultý poledník a odkud se již od roku 1884 určuje světový čas. Greenwich je také domovem **National Maritime Museum**, které vystavuje rozmanité exponáty - od primitivních kánoí přes alžbětinské galeony až po moderní plavidla.

Pak už nás pouze čekala cesta domů. Do Jesenice jsme se vrátili v pátek 28. 5. kolem 11. hodiny dopoledne.

Studijní pobyt se žákům velmi líbil. Nejenže navštívili nejpamátnejší a nejznámější místa Velké Británie, ale poznali také místní obyvatele a zvyky a procvičili si své znalosti anglického jazyka. K celkové pohodě přispělo i krásné počasí a vzorné chování našich žáků.

Na závěr děkuji vedení školy a všem pedagogům, protože bez jejich přístupu a obětavosti by se zájezd jen stěží uskutečnil.

Mgr. Petra Hružová

OKRESNÍ SPORTOVNÍ OLYMPIÁDA ZŠ ATLETIKA - JEDNOTLIVCI Úterý 8.6., Rakovník

ML. ŽÁCI	JMÉNO	X	1000 m	MÍČEK	VÝŠKA	X
	Václav Dlask			64,5 m 2. místo	140 cm 2. místo	
	Jaroslav Mutínský		3 : 48,5 10. místo		145 cm 1. místo	
ST. ŽÁCI	JMÉNO	X	1500 m	X	VÝŠKA	DÁLKA
	Aleš Kašpárek		6 : 06,0 13. místo		145 cm 9. místo	
	Dominik Sára		5 : 15,0 8. místo			485 cm 9. místo
STARŠÍ ŽÁKYNĚ	JMÉNO	60 m	800 m	KOULE	X	DÁLKA
	Aneta Alexijová			8,12 m 6. místo		
	Aneta Černohorská					354 cm 12. místo
	Blanka Gábrišová		3 : 01,0 5. místo			
	Lenka Marková	9,1 – Fin. 6. místo				433 cm 4. místo
	Veronika Ryšlavá	9,0 7. místo		8,41 m 5. místo		

BESEDA S PAMĚTNÍKEM

V pondělí 14. 6. 2010 měli žáci VI. – IX. třídy vzácnou příležitost pohovořit si s pamětníkem 2. světové války. Tento den totiž do naší školy přijel pan M. Vondráček (87 let), mimo jiné strýc paní učitelky Šikové, aby se s žáky podělil o své zážitky z války.

Nejprve dětem stručně objasnil důležité historické souvislosti, poté jim vyprávěl o svém dětství a dospívání na Ukrajině a pak plynule

přešel k líčení útěku z transportu na nucené práce do Německa. Nejvíce pozornosti však upoutalo vyprávění o cestě k československému vojsku v SSSR a o tzv. Dukelské operaci z roku 1944, jíž se pan Vondráček osobně zúčastnil.

Zejména chlapci zajisté ocenili kromě vyprávění také skutečnost, že pamětník přišel v uniformě a přinesl s sebou řadu vyznamenání a ocenění, jež za své činy od různých státníků a organizací obdržel.

Setkání bylo zakončeno spoustou dotazů od žáků, na něž pan Vondráček neúnavně odpovídal, a společným fotografováním.

Panu Vondráčkovi za jeho poučné a zajímavé vyprávění ještě jednou děkujeme.

Mgr. Petra Hružová

VÝLET ŠESTÉ TŘÍDY DO BEROUNA

V úterý 15. června 2010 se naše šestá třída s paní učitelkou Valešovou a s paní učitelkou Břinkovou vypravila na školní výlet do Berouna. Zastávku jsme udělali v Rakovníku, kde u prodejny Billa byl vyhlášen rozchod. Mnozí ho využili právě k návštěvě tohoto supermarketu. Čas rozchodu byl

ovšem velmi omezen, a tak jsme se záhy opět vrátili na nádraží.

Jízda vlakem pokračovala do Nižboru, kde jsme zavítali do zdejšího Informačního centra keltské kultury. Mají tu pro návštěvníky spoustu zajímavostí. Nezůstalo ale jenom u povídání, došlo také na otázky, které měly prověřit naši pozornost. Kdo chtěl, mohl si program ještě zpestřit návštěvou sklárny, známé výrobou různých křišťálových cen. Nakonec jsme se zase všichni sešli na nádraží.

Konečně jsme přijeli do Berouna a hned nás to táhlo k medvědáriu. Mají tu svůj domov medvědí bratři Kuba, Matěj a Vojta, s nimiž režisér Václav Chaloupek natočil úspěšný Večerníček Měďové. Další atrakcí se stala rozhledna, ale především aquapark se spoustou vodních lákadel. Dostali jsme takové čipy k otvírání vchodů a skříní. Bylo by špatné, kdyby ten svůj někdo ztratil. Po dvou hodinách dovádění jsme aquapark opustili a plni zážitků se vydali na cestu domů. Výlet to byl opravdu moc pěkný.

Napsala Veronika Kvíderová, VI. třída

MAUTHAUSEN ČESKÝ KRUMLOV

Ve čtvrtek 17. června proběhla další dějepisná exkurze žáků naší školy. Tentokrát měla dva cíle: Český Krumlov a koncentrační tábor Mauthausen v Rakousku.

Odjezd byl stanoven na časnou ranní hodinu → 4,30. Nejprve jsme zamířili do Mauthausenu, kam jsme přijeli krátce po deváté. V autobuse nás paní učitelka Hružová seznámila s historií holocaustu a koncentračních táborů, její výklad pak doplnila Nikola Pokorná ze 7. třídy povídkami o historii samotného Mauthausenu. Do areálu tohoto bývalého koncentračního tábora jsme tedy vstupovali s nezbytnými vědomostmi o historii, fungování a poslání tohoto ponurého místa.

Mauthausen je obec v Horních Rakousích, asi 20 kilometrů na východ od Lince. Území města bylo osídleno po mnoho staletí, jak naznačují archeologické nálezy datované do pozdní doby kamenné. Za časů Římanů město leželo na křižovatce dvou důležitých obchodních cest. Na konci desátého století se zde vybíralo mýtné (německy Maut) za ustájení a chov ovcí a název „Muthusen“ je pro osadu poprvé zmíněn v roce 1007.

Během první světové války existoval východně od Mauthausenu zajatecký tábor. Bylo zde umístěno mnoho ruských, srbských a především italských vojáků (někdy až 40 000), z nichž kolem 9 000 mužů v táboře zemřelo. Na jejich památku byl založen vojenský hřbitov.

Do povědomí se město nejvíce zapsalo v souvislosti s lety 1938 – 1945, kdy se poblíž obce nalézal koncentrační tábor. První vězni sem byli dopraveni v srpnu 1938 z Dachau. Rozhodujícím faktorem pro volbu místa byl výskyt žuly v tamějším kamenolomu. Vězni byli nasazeni nejdříve při výstavbě tábora a do výroby stavebního materiálu pro společnost „Deutsche Erd- und Steiwerke GmbH“, kterou vlastnila SS. Podnik byl pověřen monumentálními a prestižními stavbami v nacistickém Německu.

Do roku 1943 byla v popředí zájmu politická funkce tábora, dlouhodobé stíhání a věznění skutečných nebo domnělých politických a ideologických odpůrců. Tábor byl zařazen do kategorie „3. stupně“, což znamenalo nejtvrďší vězeňské podmínky v rámci systému nacionálně socialistických koncentračních táborů. Úmrtnost byla v tomto období jedna z nejvyšších mezi koncentračními tábory v Německu.

Od r. 1942 byli vězni v rostoucí míře pracovně nasazováni do výroby ve zbrojním průmyslu. Následně vznikly četné pobočné tábory (až 49 poboček) a počet vězňů se výrazně zvýšil. Koncem r. 1942 bylo v Mauthausenu, Gusenu a několika pobočných táborech vězněno 14 000 osob, v březnu 1945 pak 84 000 osob.

Od druhé poloviny roku 1944 přijížděly do Mauthausenu evakuační transporty s tisíci vězni, především z východu. Mimo to byly na jaře 1945 rozpuštěny pobočné tábory a tábory nucených prací ležící na východ od Mauthausenu, kde se nacházeli maďarští židé, a vězni byli v tzv. pochodech smrti hnáni směrem do Mauthausenu. To vedlo k úplnému přeplnění tábora a úmrtnost v důsledku hladu a onemocnění silně stoupla.

Většina osob deportovaných do Mauthausenu pocházela z Polska, SSSR a Maďarska. Kromě toho byly v táboře početné skupiny Němců, Rakušanů, Francouzů, Italů, Jugoslávců a Španělů. Celkem registrovala správa tábora muže, ženy a děti z více než 40 zemí. Byli mezi nimi i občané Československé republiky. Zemřeli zde například známý písničkář Karel Hašler a lidé, kteří pomáhali čs. parašutistům při atentátu na Reinharda Heydricha.

Celkem bylo do Mauthausenu deportováno v období mezi zřízením tábora v srpnu 1938 a osvobozením v květnu 1945 téměř 200 000 osob, z toho přes 120 000 zemřelo. Tisíce vězňů byly ubity, zastřeleny, zavražděny injekcemi nebo usmrceny zmrznutím v tzv. koupelích smrti. Další lidé byli zavražděni v místní plynové komoře. Většina však zemřela následkem bezohledného vykořisťování pracovní síly ve spojení s týráním, nedostatečným přísunem potravin, nevhodným ošacením a chybějící lékařskou péčí.

Tábor byl osvobozen americkou armádou 5. května 1945.

Po německé kapitulaci připadl celý komplex do sovětské okupační zóny Rakouska a Rusové používali část tábora jako kasárna Rudé armády. Ve stejném období byly rozebrány podzemní továrny a poslány jako válečná kořist do Sovětského svazu. Později mezi roky 1946 a 1947 nebyl tábor střežen a většina nábytku a zařízení byly rozebrány jak Rudou armádou, tak místním obyvatelstvem. V roce 1947 vyhodila sovětská armáda tunely do povětří, odevzdala tábor rakouským civilním orgánům a stáhla se z oblasti. V roce 1949 byl tábor vyhlášen za památné místo a v květnu 1975 bylo otevřeno Mauthausenské muzeum. Od roku 2003 v areálu funguje Středisko pro návštěvníky.

Naše skupina si s průvodkyní postupně prohlédla vše, co z bývalého koncentračního tábora zbylo, např. prádelnu, ubikace, pozůstatky karanténního a stanového tábora, bývalý nemocniční revír (dnes stálá výstava k dějinám Mauthausenu), krematorium, plynovou komoru a takzvanou Zeď nářků, kde byli nově dovezení vězni často poprvé vystaveni týrání příslušníky SS. Nakonec jsme si prošli tzv. Park pomníků, který vznikl od r. 1949 na místě dřívějších správních budov SS před branou tábora. Památníky obětí byly zřízeny jednotlivými národy a skupinami obětí. Alespoň z dálky jsme spatřili nechvalně známé Schody smrti, kde docházelo k častým vraždám, a to především vězňů trestaneckého oddílu. Vězně tu nutili v řadě jednoho za druhým vynášet po 186 schodech hrubě vysekané bloky kamenů, které vážily až 50 kg. Mnozí vězni se tu vyčerpaním zhroutili a spadli na jiné jdoucí za nimi, čímž vytvořili hrůzný dominový efekt. Ti, kteří toto utrpení přežili, byli často seřazeni na okraji útesu známého jako „parašutistická stěna“ (Fallschirmspringerwand) a zde měli dvě možnosti: být zastřeleni esesáky, nebo shodit vedle stojícího vězně z útesu.

Po asi dvouhodinové prohlídce tohoto místa plného utrpení jsme se přesunuli do Č. Krumlova, starobylého sídla Vítkovců, které je zapsáno na seznamu UNESCO (v autobuse referát Zdeňky Sajfridové z osmé třídy). Ve městě jsme si prohlédli historické centrum se zámekem, vystoupali na věž a odvážlivci rovněž navštívili místní Muzeum tortury.

Odtud jsme pak vyrazili směrem na Prahu a k domovu. Do Jesenice jsme přijeli krátce po 21. hodině, sice poněkud unaveni, ale obohaceni o spoustu zážitků a poznatků. Exkurze se žákům líbila a již se těší na další.

Mgr. Petra Hružová

V pondělí 21. června se deset žáků naší IX. třídy sešlo u školy na kolech, aby se spolu s panem učitelem Knappem, paní učitelkou Knappovou a panem Vítem Bazikou zúčastnili pozoruhodné geologické exkurze. V osm hodin jsme vyrazili směrem na Krty s cílem podívat se na bývalé žulové lomy. Tam nás paní učitelka Knappová vyfotografovala. Na další cestě jsme se po krátkém občerstvení domluvili, jak se budeme chovat na silnici vedoucí do Žihle. Ve jmenované obci se k nám připojila spolužačka Blanka, která na nás už netrpělivě čekala.

Další zastávku jsme udělali u dvou žulových balvanů známých jako Dědek a Bába. Jsou hrozně veliké a vyšplhat na některý z nich je pěkná fuška. Vlastně jsme si tak trochu zatrénovali před návštěvou nedalekého lanového centra. Když jsme však dorazili na místo, čekalo nás zklamání. Lanové centrum bylo zavřené. Tak jsme chvíli počkali, co zjistí paní učitelka. Naštěstí se ukázalo, že si můžeme „zastřílet“ s bezpečnými laserovými zbraněmi.

BÁJEČNÉ PRÁZDNINY!

Tak jsme se já (Filip), Lukáš, Martin, Aleš a Pepa odvážili do toho jít. Nakonec to byla pěkná legrace!

Odpočinkovým bodem našeho poznávacího výletu se stala restaurace U Čapků v Tisu. Někteří si dali oběd, ale málokomu chutnalo. Po obědě jsme konečně zamířili zpět k Jesenici. V Blatně se s námi rozloučily Klára a Blanka. Předtím se však ještě „vyznamenal“ Tomáš, který jel docela rychle a musel prudce zabrzdit. Neobešlo se to bez pádu, který Tomáš zlehčil hláškou „Co to bylo?“ Docela nás tím pobavil.

Po návratu do Jesenice jsme se rozloučili a jeli domů. Byl to pěkný výlet.

Napsal Filip Rampas, IX. třída